

Ministerie van Defensie

Technische Briefing Defensie: Haven als kritieke infrastructuur

Commissie MHEK, 3 februari 2026

ERNSTIG VERSLECHTERDE VEILIGHEIDSSITUATIE

Wereldwijd ervaren landen steeds meer dreiging door verschuivende machtsverhoudingen. Al jaren versterken potentiële tegenstanders hun krijgsmachten. Steeds vaker is sprake van hybride conflictvoering: desinformatie beïnvloedt onze democratieën en cyberaanvallen bedreigen de vitale infrastructuur. De ruimte militariseert en schaarse grondstoffen leiden vaker tot conflict. Het doel is telkens hetzelfde: de stabiliteit ondermijnen om invloed en macht te kunnen verwerven.

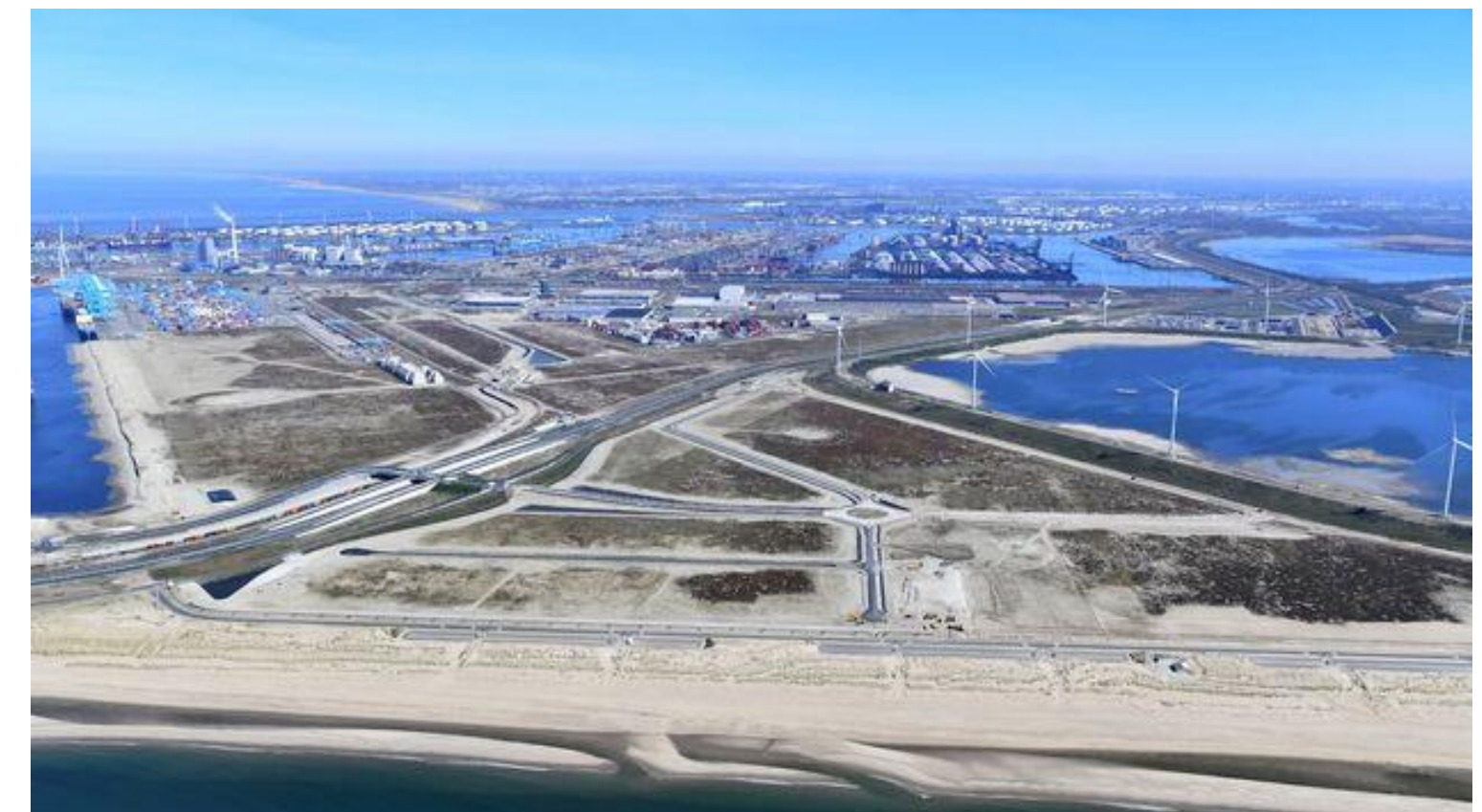

Sterker, door te groeien en
vaker en realistischer te
trainen

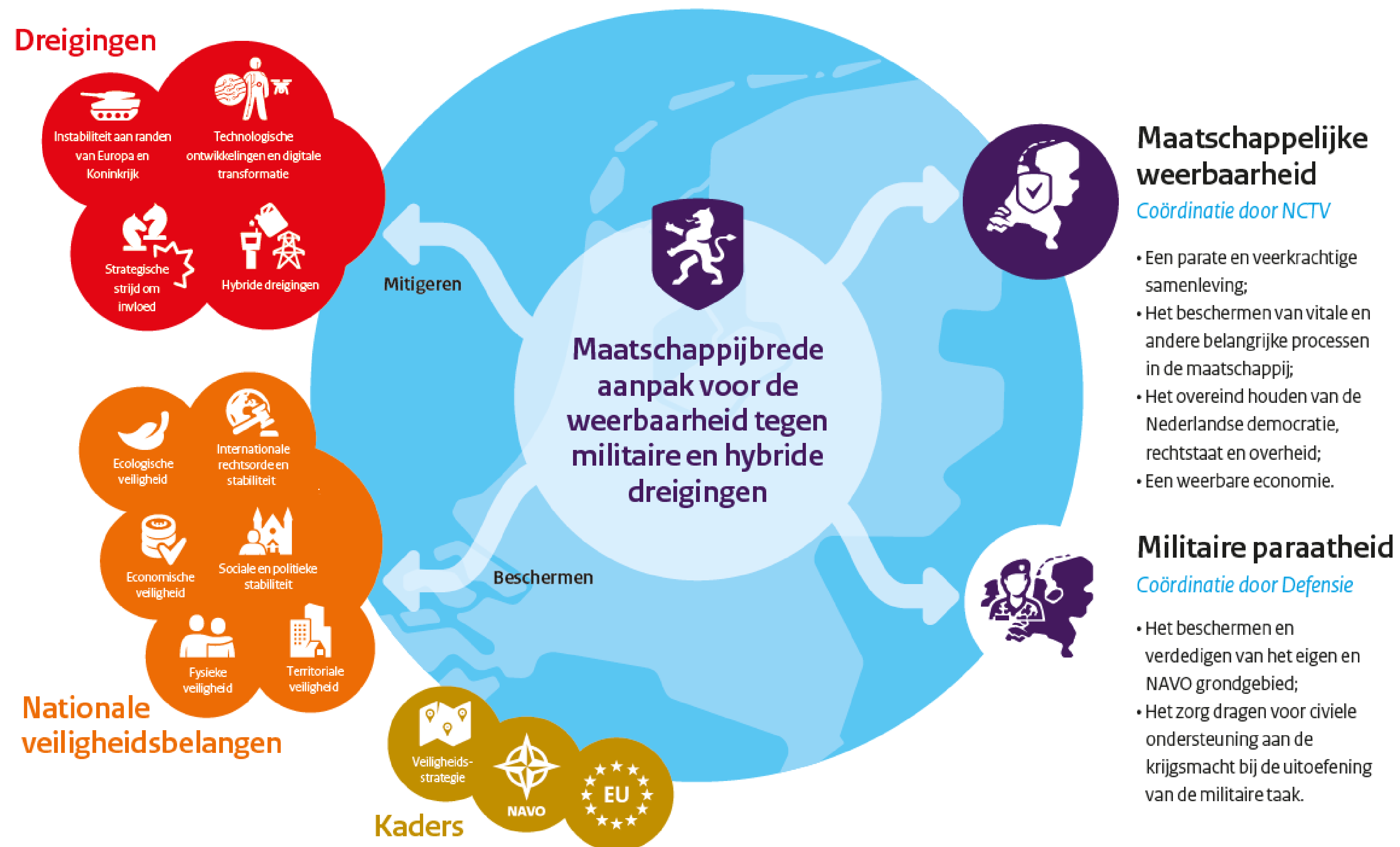
Strategisch belang Haven Rotterdam

- Haven Rotterdam is cruciale strategische hub voor de Nederlandse Defensie en de NAVO
- Strategisch knooppunt waar welvaart en internationale veiligheid samenkomen
- Weerbaarheid en veiligheid van de haven is cruciaal voor toegang tot vitale behoeftes: Sleutel in strategische autonomie

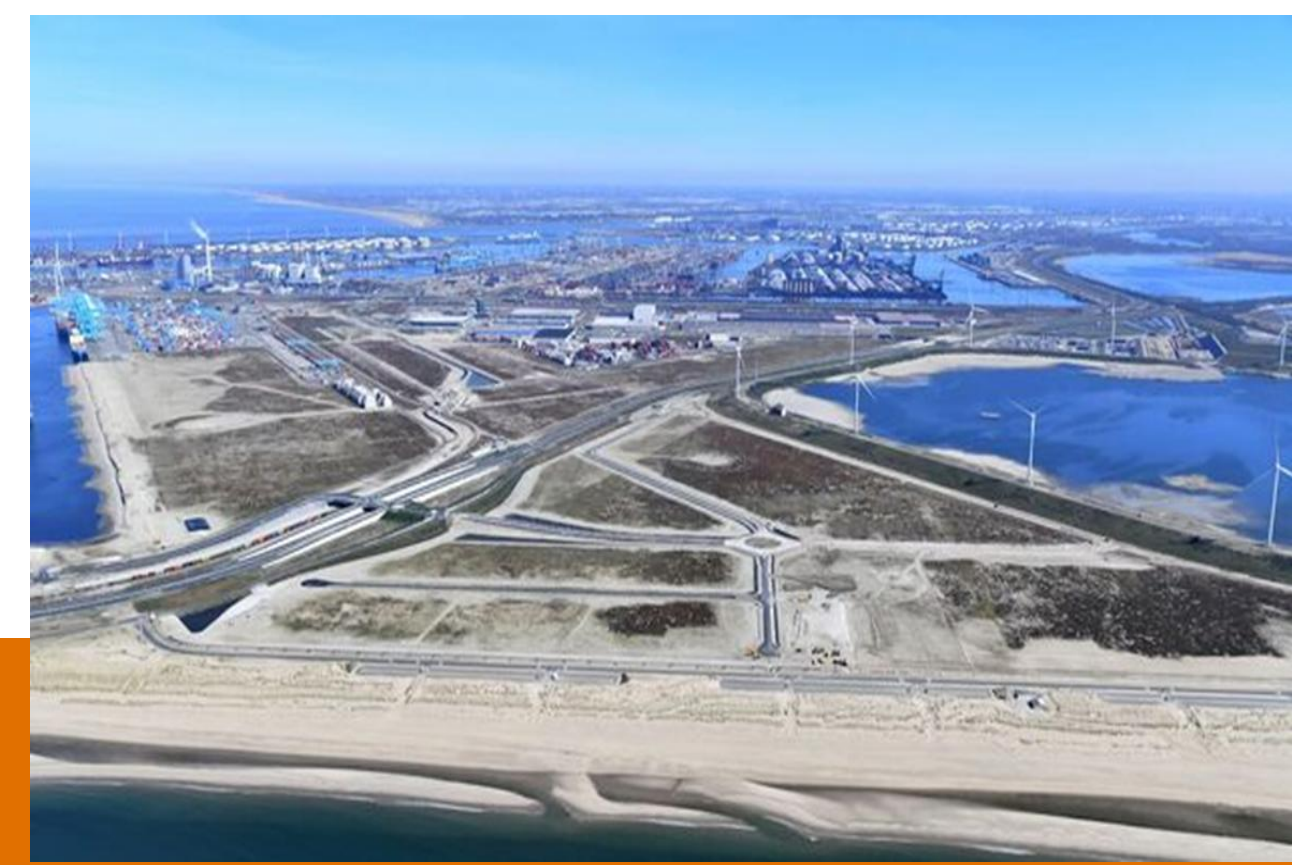
Whole of Society (WoS)

Weerbaarheid (WoS)

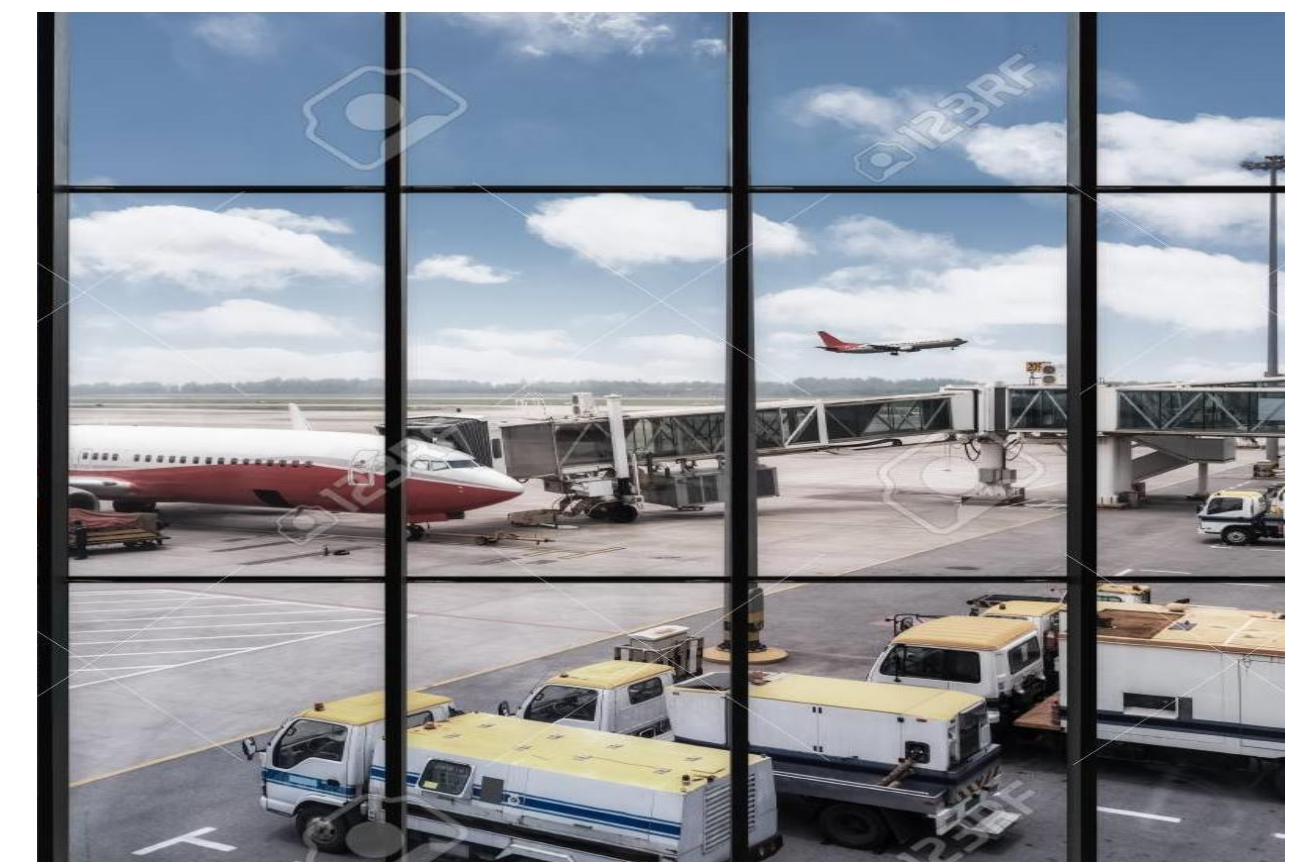
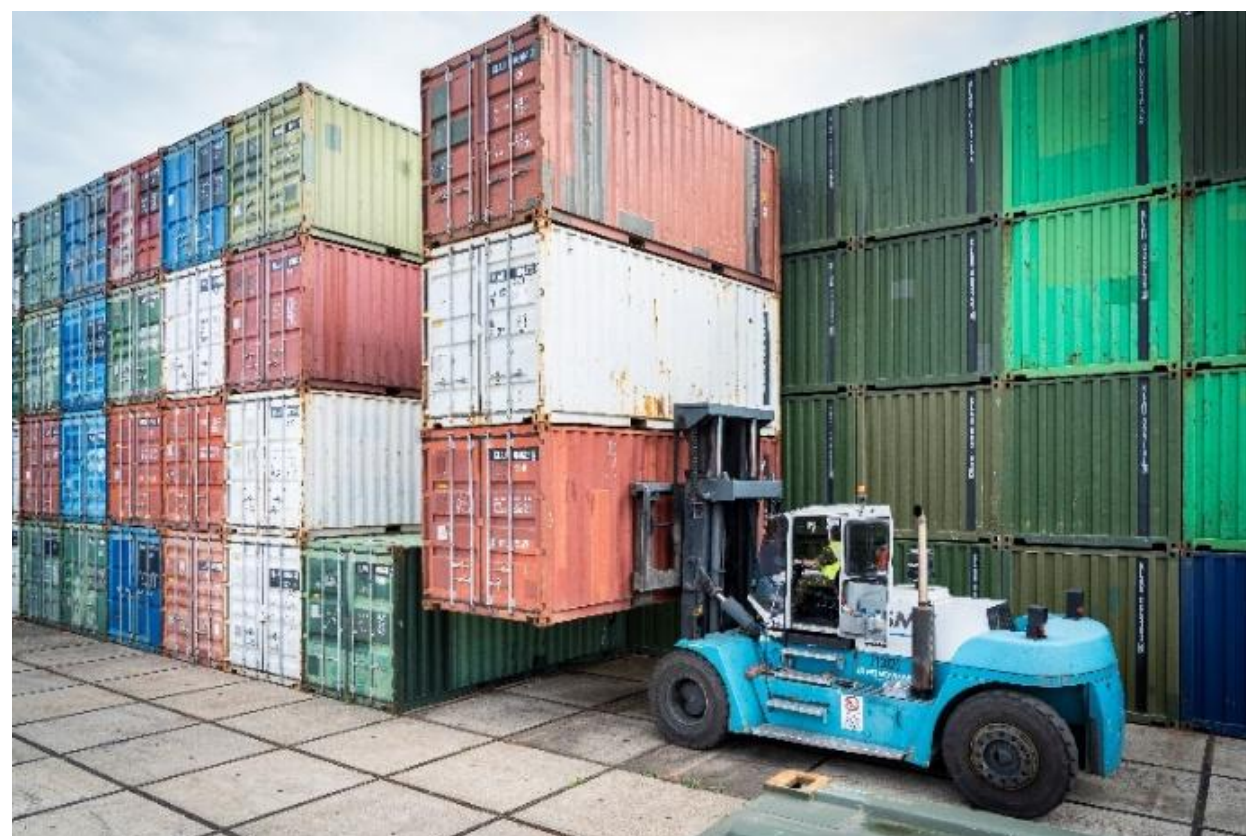

- o.l.v. NCTV & Defensie
 - > communicatie over dreigingen en handelingsperspectief intensiveren
 - > en maatschappij-brede (WoS) aanpak uitwerken voor Nederland.
- Voor Defensie betekent dit: Beschermen en verdedigen eigen en bondgenootschappelijk grondgebied & het waarborgen van civiele ondersteuning aan de krijgsmacht bij de uitoefening van de militaire taak
- Vanuit Defensie focus op borgen adequate toeging tot vitale behoeften
- In kaart brengen, versterken en zekerstellen van belangrijke netwerken tijdens een conflict, zoals energievoorziening, (digitale) communicatie- en logistieke lijnen.
- Op het gebied van logistiek en transport betekent dit dat we onze militaire mobiliteit moeten verbeteren. zowel voor *Host Nation Support* als eigen inzet tijdens een art. 5-scenario.
- Hiervoor brengen we nu in kaart met IenW wat er nodig is om drie multimodale militaire corridors in te richten.
- Daar spelen de drie corridorhavens waaronder Rotterdam natuurlijk ook een belangrijke rol.
- Daarom voert Defensie structureel corridorhavenoverleg, waarin wij ze meenemen met onze opgave en zij *best practices* kunnen uitwisselen m.b.t. eerdere HNS-operaties.
- Tegelijkertijd zijn er uitdagingen: vraagstuk is nieuw + vertrouwelijkheid informatiedeling

Door samenwerking in brede zin kunnen beschikken over voldoende logistieke capaciteit en samenwerking

Nationaal Programma Ruimte voor Defensie (NPRD)

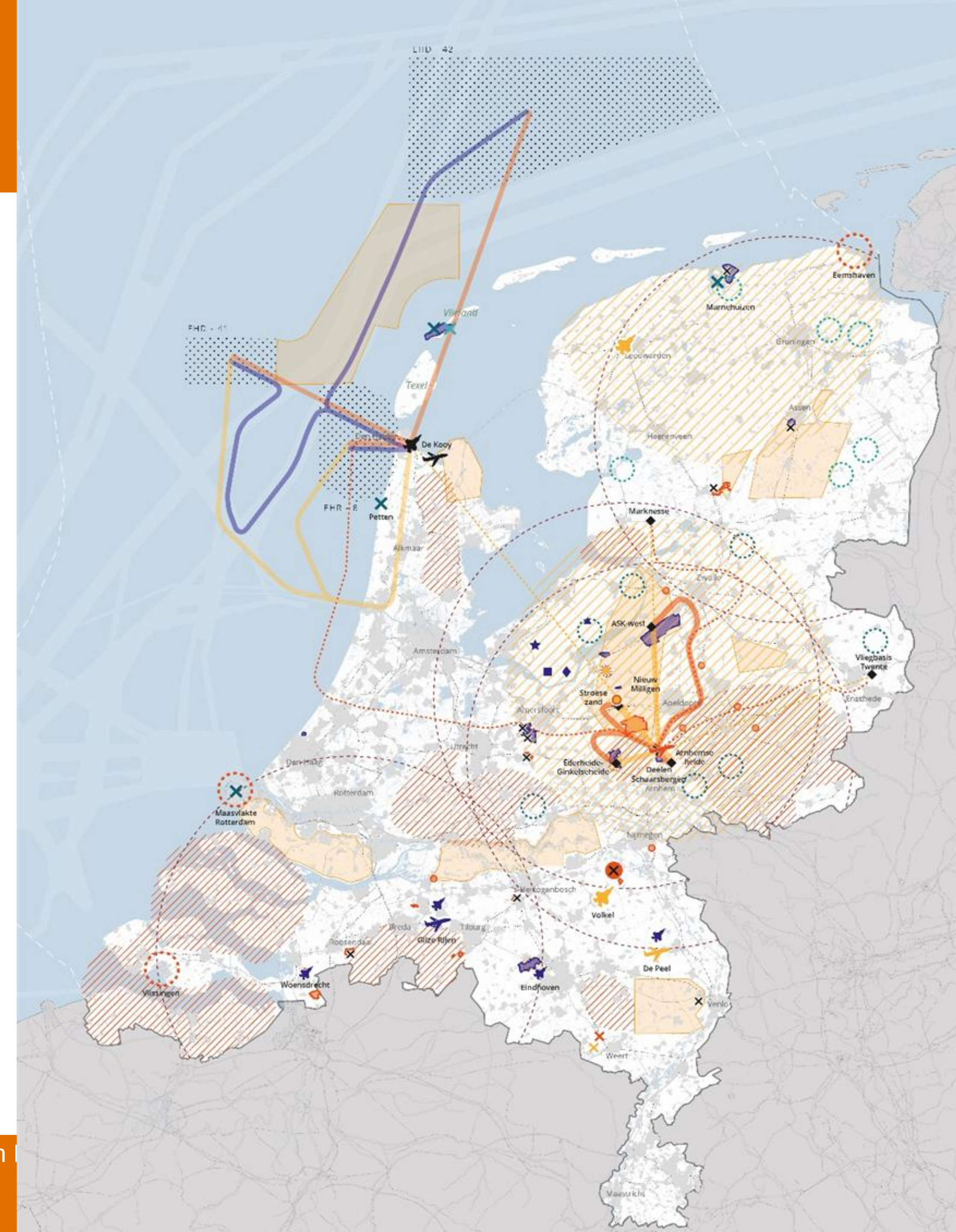
Doelen:

- 1) Extra ruimtevraag (tov NOVI) in beeld brengen
- 2) Integrale afweging maken met andere ruimtevragen
- 3) Planologisch-juridisch borgen

13 ruimtebehoeften met meerdere locatie-alternatieven

- Niet op voorhand evident op welke bestaande of nieuwe locatie
- Vraagt bovenregionale afweging tussen locatie-alternatieven
- Naast milieu-effecten ook schuurpunten en synergie-kansen
- Dus: meer locatie-alternatieven in NRD dan tzt te kiezen (voorkeurslocaties) in nationale beleidsvisie NPRD

Ruimtebehoefte van Defensie

Exclusief behoeften met bovenregionale afwegingen en afwegingen zonder specifieke locatie

Type van ruimtelijke behoefte

- Categorie 1
- Categorie 2
- Categorie 3

Type locatie

- ▲ Haven
- ✕ Kazerne en/of oefenterrein
- ✈ Luchthaven
- ◆ Overig

Locatie-specifieke ruimtebehoeften op 31 locaties

1. Nieuwe activiteiten op bestaande locaties (meervoudig ruimtegebruik)
2. Meer bestaande activiteiten (eventueel met nieuw materieel) op bestaande locaties

Afwegingen naar besluitvorming voor een voorkeurslocatie

Onderzoek

Defensiebelang

Participatie (bestuurlijk en maatschappelijk)

Politieke besluitvorming

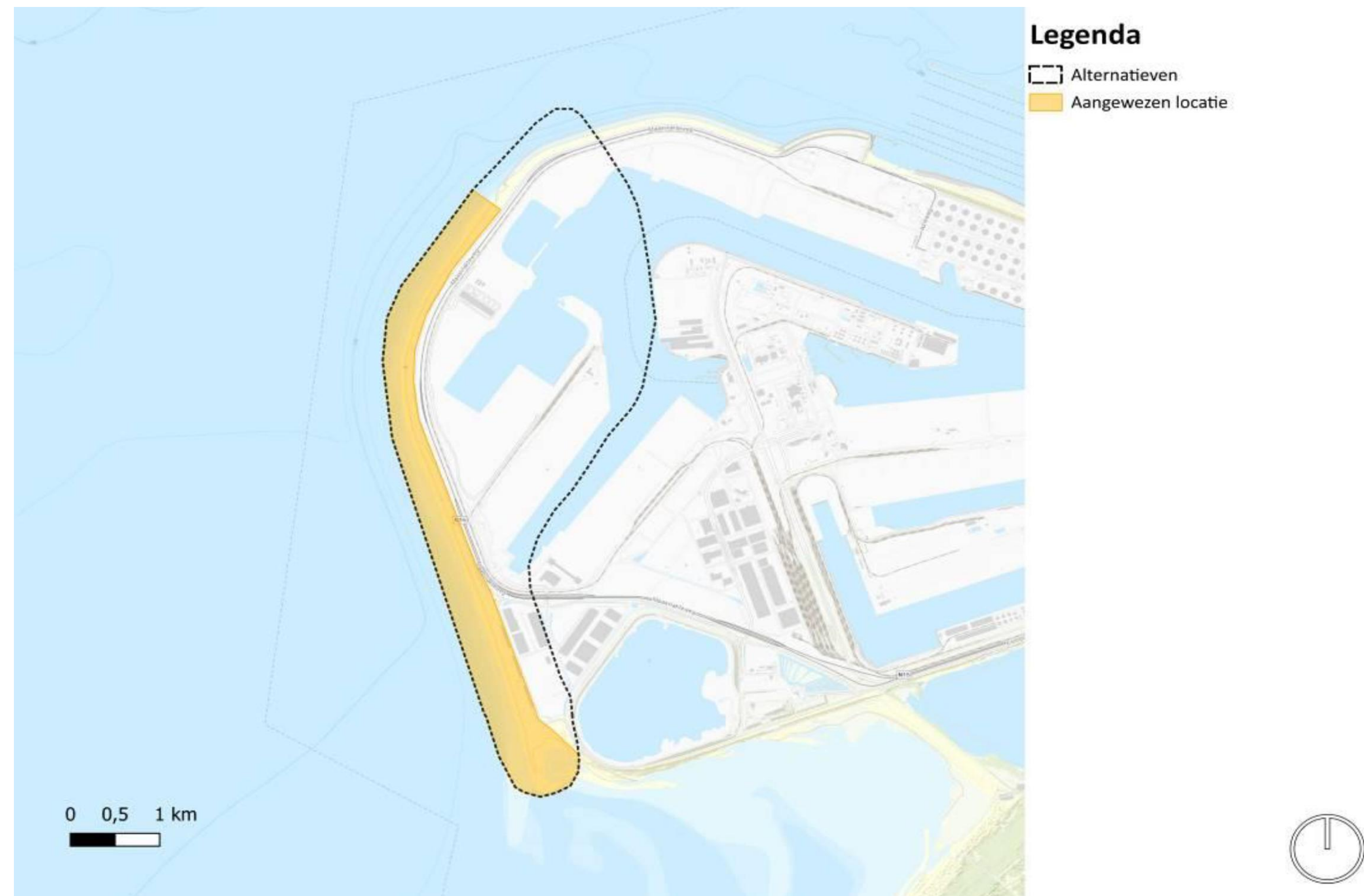
Aanvullende Ruimte voor Amfibisch Oefenen

- Er is behoefte aan een aanvullende ruimte voor amfibisch oefenen voor afwisseling in locaties en trainings- en opleidingsmogelijkheden gericht op oefeningen niveau 4 en 5 in Nederland.
- Naast het uitbreiden van landingslocaties is het gewenst als er stroken landinwaarts beschikbaar zijn waar geoefend kan worden op het aanvatten van een doel etc.
- Er is behoefte aan verschillende landingsplaatsen langs de Nederlandse kust voor afwisseling in training en opleiding

Aangewezen locatie voor Amfibisch Oefenen

Conclusies en aandachtspunten

- Amfibisch oefengebied zal niet permanent op de Maasvlakte komen
- Amfibisch oefenen (1 – 2x per jaar) heeft geen wezenlijke impact op bestaande activiteiten
- Vergroot zichtbaarheid en weerbaarheid haven
- Ontwikkelingen als kerncentrales, zeewaartse uitbreiding, aanlanding wind op land, etc. hebben geen impact op geschiktheid Maasvlakte als ‘oefenterrein’
- Voorbereiding van oefening geschiedt in nauwe coördinatie met het havenbedrijf, gemeente Rotterdam en de omgeving. Waar nodig aanvullende afspraken maken voor de veilige uitvoering en ter voorkoming van onnodige verstoring van de bedrijfsvoering.

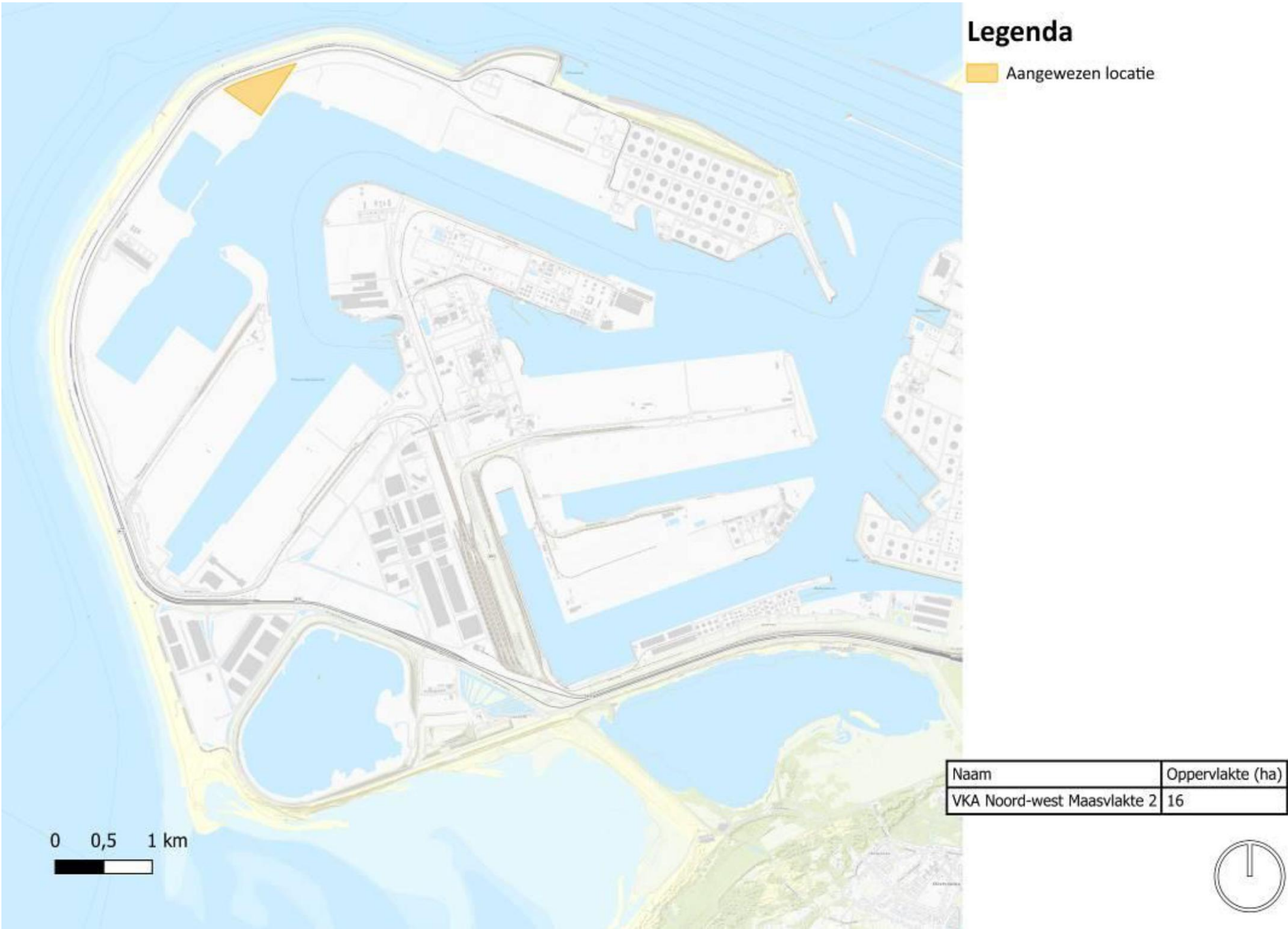

Ruimte voor Host Nation Support (HNS)

- Voor militaire mobiliteit en HNS maakt Defensie momenteel gebruik van twee havens, de Eemshaven en Vlissingen. Vanuit deze havens kunnen we 2 van de drie belangrijke militaire corridors bedienen.
- Het is wenselijk dat we voor de NAVO een positie hebben in de belangrijkste Europese Zeehaven als verbinding naar aan de derde militaire corridor
- Maasvlakte II is de enige haven waar grootschalige overslag van munitie kan plaatsvinden.

Conclusies en aandachtspunten

- Uniek dat Defensie eigen haventerrein krijgt in haven Rotterdam (in nauwe samenwerking met NOVEX-partners en HbR)
- De HNS-activiteit van Defensie op de aangewezen locatie op de Maasvlakte II is rekening houdend met de omgevingsveiligheid goed combineerbaar met andere ontwikkelingen en activiteiten in de Rotterdamse haven.
- Interne Veiligheid is een aandachtspunt voor defensie
- Projectteam ingericht van HbR en Defensie om uitwerking in inrichting van de locatie voor te bereiden, waaronder spooraansluiting ed.
- Nader uit te werken: (civiel-)Medegebruik op momenten dat defensie locatie niet gebruikt voor HNS
- Defensie participeert in NOVEX-samenwerking en heeft oog voor adaptiviteit